HAGB Açıklanınca Temyiz Yolu

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	25.03.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/527	2026/187	CMK 286/2-b, CMK 286/2-d, CMK 298, CMK 231, TCK 191, TCK 192/3

ÖZET

Kullanmak için uyuşturucu bulundurma suçunda istinaf mahkemesince etkin pişmanlıkla 5 aya indirilerek açıklanan HAGB hükmü; suç tarihinde üst sınır iki yıl olduğundan CMK 286/2-d, ceza artırılmadığından 286/2-b gereği temyiz edilemez. CGK itirazı kabul edip onamayı kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/hagb-aciklanan-uyusturucu-hukmunde-temyiz-cgk-2026-187/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2025/527 E. , 2026/187 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 8. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 685-1163

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak suçundan sanığın, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 191/1 ve 62/1. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/5. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin Konya 15. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 09.09.2014 tarihli ve 262-12 sayılı kararın kesinleşmesinden sonra sanığın denetim süresi içerisinde kasten yeni bir suç işlemesi nedeniyle dosyayı ele alan İlk Derece Mahkemesince 16.02.2017 tarih ve 15-99 sayı ile hükmün, CMK'nın 231/11. maddesi uyarınca açıklanmasına,

sanığın TCK'nın 191/1, 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna karar verilmiştir.

Bu hükmün, sanık tarafından istinaf edilmesi üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda 22.09.2017 tarih ve 685-1163 sayı ile; İlk Derece Mahkemesince kurulan hükmün, CMK'nın 280/2. maddesi uyarınca kaldırılmasına, sanığın kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak suçundan TCK'nın 191/1, 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 85. maddesi ile 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük Ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'a eklenen geçici 7/2. maddesi gereğince de hükmün 5 yıl süre ile açıklanmasının geri bırakılmasına, bu kararın kesinleşmesinden sonra sanığın anılan süre içinde uyuşturucu madde bulundurması ve kullanması nedeniyle yapılan ihbar üzerine dosyayı ele alan Bölge Adliye Mahkemesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda ise 13.09.2023 tarih ve 685-1163 sayı ile; hükmün açıklanmasına ve sanığın TCK'nın 191/1, 192/3, 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna karar verilmiştir.

Bu hükmün de sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 8. Ceza Dairesince 26.12.2024 tarih, 12855-10095 sayı ve oy çokluğu ile onanmasına karar verilmiştir.

Daire Üyesi ...; "...Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi'nin 22.09.2017 tarihli ve 2017/685 Esas, 2017/1163 Karar sayılı ilamı ile sanık hakkında 5237 sayılı Kanunu'nun 191/1, 62, 53 maddeleri uyarınca verilen 10 ay hapis cezasının açıklanması sırasında Türk Ceza Kanunu'nun 192/3. maddesi gereğince sanık hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanarak 10 ay hapis cezasının 5 ay hapis cezasına indirilmesinin Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/11 maddesine aykırılık teşkil edeceği, bu nedenle kararın bozulması gerektiği" düşüncesi ile karşı oy kullanmıştır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 09.04.2025 tarih ve 106681 sayı ile; "...Kullanmak için uyuşturucu ve uyarıcı madde kabul etmek veya bulundurmak suçundan açılan kamu davasında yapılan yargılama sonucunda, Konya 15. Asliye Ceza Mahkemesince 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilen sanık hakkında, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından yapılan istinaf kanun yolu incelemesi sonucunda sanık hakkında verilen hükmün kaldırılması, ceza miktarı aynı kalmak koşuluyla verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi, sanığın denetim süresi içerisinde yeniden suç işlemesi nedeniyle verilen hükmün açıklanması, söz konusu kararının CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (b) ve diğer bentlerinde sınırlı şekilde sayılan 'temyiz edilemez' nitelikteki kararlardan olması karşısında, Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesi kararına karşı temyiz kanun yolunun kapalı olduğu," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 8. Ceza Dairesince 09.10.2025 tarih ve 3558-7542 sayı ile; itiraz nedeni yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına

gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Bölge Adliye Mahkemesi hükmünün temyiz edilebilir nitelikte olup olmadığının belirlenmesine ilişkindir.

IV. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

TCK'nın "Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak" başlıklı 191. maddesinin birinci fıkrası suç tarihi itibarıyla şöyledir; "Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.".

CMK'nın "Temyiz" başlıklı 286. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ise şöyledir;

"1) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümleri temyiz edilebilir.

(2) Ancak;

a) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlî para cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine dair bölge adliye mahkemesi kararları,

b) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmayan bölge adliye mahkemesi kararları,

c) Hapis cezasından çevrilen seçenek yaptırımlara ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak bölge adliye mahkemesince verilen; seçenek yaptırımlara ilişkin her türlü kararlar ve istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararlar,

d) İlk defa bölge adliye mahkemesince verilen ve 272 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamı dışında kalan mahkûmiyet kararları hariç olmak üzere, ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adlî para cezalarına ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararları,

e) Adlî para cezasını gerektiren suçlarda ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararları,
f) Sadece eşya veya kazanç müsaderesine veya bunlara yer olmadığına ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararları,

g) On yıl veya daha az hapis cezasını veya adlî para cezasını gerektiren suçlardan, ilk derece mahkemesince verilen beraat kararları ile ilgili olarak istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararları,

h) Davanın düşmesine, ceza verilmesine yer olmadığına, güvenlik tedbirine ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak bölge adliye mahkemesince verilen bu tür kararlar veya istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararlar,

ı) Yukarıdaki bentlerde yer alan sınırlar içinde kalmak koşuluyla aynı hükümde, cezalardan ve kararlardan birden fazlasını içeren bölge adliye mahkemesi kararları,

Temyiz edilemez.".

Ayrıntılarına Ceza Genel Kurulunun 17.05.2022 tarihli ve 248-359, 05.07.2022 tarihli ve 359-528, 31.05.2023 tarihli ve 315-322, 16.10.2024 tarihli ve 216-3 15... .06.2025 tarihli ve 456-255 sayılı kararlarında da yer verildiği üzere;

07.10.2004 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 25 ve geçici 2. maddeleri uyarınca kurulan bölge adliye mahkemeleri, 07.11.2015 tarihli ve 29525 sayılı Resmî Gazete'de ilan edilerek 20.07.2016 tarihinde göreve başlamıştır. Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle ülkemizin de taraf olduğu İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Ek 7 No.lu Protokol'de yer verilen güvenceler güçlendirilmiştir.

İHAS'a Ek 7 No.lu Protokol'ün, "Cezai konularda iki dereceli yargılanma hakkı" başlıklı 2. maddesi de şöyledir:

"1- Bir mahkeme tarafından cezai bir suçtan mahkum edilen her kişi, mahkumiyet ya da ceza hükmünü daha yüksek bir mahkemeye yeniden inceletme hakkını haiz olacaktır. Bu hakkın kullanılması, kullanılabilme gerekçeleri de dahil olmak üzere, yasayla düzenlenir.

2- Bu hakkın kullanılması, yasada düzenlenmiş haliyle önem derecesi düşük suçlar bakımından ya da ilgilinin birinci derece mahkemesi olarak en yüksek mahkemede yargılandığı veya beraatini müteakip bunun temyiz edilmesi üzerine verilen mahkumiyet hallerinde istisnaya tabi tutulabilir.".

Mahkemeye erişim hakkı bağlamında kanun yoluna etkin başvuru imkânından faydalanabilmek, adil yargılanma hakkı kapsamında teminat altına alınmış temel haklardandır (Anayasa madde 36, İHAS madde 6, Ek Protokol madde 7). Genel olarak teminatın kapsamının, bir mahkeme tarafından cezai bir suçtan mahkûm edilen her kişinin, mahkûmiyet ya da ceza hükmünü daha yüksek bir mahkemeye yeniden inceletme hakkını haiz olması oluşturur. Bu hakkın kural olarak iki dereceli bir yargılama sistemini zorunlu kıldığı da söylenebilir. Nitekim Türk ceza yargılama hukuku sistemi de bu esas üzerine bina edilmiştir. Ezcümle temyize dair CMK'nın 286. maddesinin de aynı güvence ekseninde bir düzenleme olduğu açıktır. Anılan normda istisna kabilinden sayılan hususların, kural olarak her iki derece mahkemesi tarafından da maddi ve/veya hukuki yönden aynı değerlendirmeye mazhar oldukları durumlar için va'zedildikleri söylenebilir.

Mamafih bu hakkın kullanılması, yasada düzenlenmiş hâliyle önem derecesi düşük suçlar bakımından istisnaya tabi tutulabilir (Ek Protokol madde 2/2). Ceza yargılama hukukumuzda da kanun vazıının benimsediği suç ve ceza politikası doğrultusunda bunun yansımalarını barındırmaktadır. CMK'nın 272/3. maddesi bu durumun bir örneğini teşkil etmektedir.

İhtilafla doğrudan irtibatlı olan CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine göre; "İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmayan bölge adliye mahkemesi kararları," temyiz edilemez.

Norm kapsamına göre; bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen kararların, CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilebilmesi için;

a. İlk derece mahkemesinden verilen "beş yıl veya daha az hapis cezalarına" ilişkin bir "mahkûmiyet" hükmünün bulunması,

b. Bölge adliye mahkemesi ceza dairesince verilen kararın, ilk derece mahkemelerince hükmolunan beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmaması,

Gerekir.

İhtilafın özünü, ilk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarının artırılmamasından ne anlaşılması gerektiği hususu oluşturmaktadır. İlk derece mahkemelerinin verdiği beş yıl veya daha az hapis cezasının, miktar/süre olarak artırılması hâlinde hükmün temyizi kabil hâle geleceğinde kuşku yoktur.

Normun sarahatine, gerekçesine, amaç ve kapsamına göre; ilk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlî para cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine dair bölge adliye mahkemesi kararlarının temyiz edilemez nitelikte oldukları çok açıktır. Anılan kararlar bu hâlleriyle kesin niteliktedirler ve kesin hükmün sonuçlarını doğururlar.

Keza, Ceza Kanununun da kabul ettiği teoriye göre suç; kanuni tipe uygun hukuka aykırı haksızlığı ifade eder. Tanıma göre her suç temelde şahsi ya da kamusal bir hakkı ihlal ettiği için bir haksızlık oluşturur. Ancak her haksızlığı suç olarak cezalandırmamak da haklı mülahazalara istinaden tercih edilen suç ve ceza politikasının sonuçlarından biridir. Aynı gerekçelere ilaveten yoğun iş yükü gibi mecburiyetlerin de tesiri ve daha ağır hukuki sorunlara daha fazla eğilebilme amacıyla nispeten hafif ceza öngören veya hafif ceza ile sonuçlanan davalara ilişkin hükümler için kanun yolu denetimi imkânı tanınmamıştır (CMK madde 272/3). Aynı biçimde, nispeten hafif ceza öngören suçlar bakımından yargılama ve kanun yollarına dair temel ve genel ilkelerden tavizler içeren pratik kurum ve usuller ön görülmüştür (CMK madde 250, 251). Yine ilk derece mahkemelerince verilen hükümlerin azımsanamayacak bir bölümü istinaf incelemesi yapan bölge adliye mahkemelerinin kararlarıyla kesinleşmektedir (CMK madde 286/2).

Öte yandan CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendine göre; "İlk defa bölge adliye mahkemesince verilen ve 272 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamı dışında kalan mahkûmiyet kararları hariç olmak üzere, ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararları," temyiz edilemez.

Norm kapsama göre; üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren suçlar ile ilgili olarak yapılan yargılama neticesinde ilk derece mahkemelerince verilen (ve 272 nci maddenin

üçüncü fıkrası kapsamı dışında kalan, verildiği anda, nitelik itibarıyla kesin olmayan) kararların istinaf incelemesini yapan bölge adliye mahkemesince tesis edilen her türlü kararlar temyiz edilemez. Ancak üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren suçlar ile ilgili olarak yapılan yargılama neticesinde ilk derece mahkemelerince verilen hükümler, istinaf incelemesini yapan bölge adliye mahkemesince kaldırılarak ilk defa yeni bir mahkûmiyet hükmü kurulmuşsa ve bu hükümler de 272. maddenin üçüncü fıkrası kapsamında verildiği anda, nitelik itibarıyla kesin olan hükümlerden değilse temyiz edilebilirler.
Görüldüğü üzere, ceza yargılama sistemi iş bu filtreleme mekanizmalarında temel ve belirleyici kriter olarak; suç adını, vasfını veya niteliğini değil ve fakat doğrudan normun öngördüğü ya da verilen netice ceza miktarını esas almıştır. Bu sistemin, kesinlik sınırında kalan ve/veya istinaf mahkemesinin kararıyla kesinleşen hükümlerin de sübut, vasıf ve ceza miktarı itibarıyla hukuka uygun olduğunu varsayan bir kabule dayandığında şüphe yoktur. Esasen ceza yargılamasının amacı maddi gerçeğe ulaşmak olsa da mutlak hakikatin ortaya çıktığı hallerde olağanüstü kanun yolları kabul edilmiştir (CMK madde 308-323).

B. Hukuki Değerlendirme

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak suçundan sanığın TCK’nın 191/1 ve 62/1. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, CMK’nın 231/5. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ve aynı maddenin sekizinci fıkrası uyarınca da sanık hakkında beş yıl denetim süresi belirlenmesine ilişkin Konya 15. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 09.09.2014 tarihli ve 262-12 sayılı kararın 17.09.2014 tarihinde kesinleşmesinden sonra sanığın denetim süresi içerisinde, 14.10.2014 tarihinde uyuşturucu madde ticareti suçunu işlemesi nedeniyle dosyayı ele alan İlk Derece Mahkemesince 16.02.2017 tarih ve 15-99 sayı ile hükmün açıklanmasına, sanığın TCK’nın 191/1, 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna, bu hükmün de sanık tarafından istinaf edilmesi üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda 22.09.2017 tarih ve 685-1163 sayı ile TCK’nın 191. maddesi hükümleri çerçevesinde değil de genel hükümler çerçevesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi nedeniyle İlk Derece Mahkemesi hükmünün kaldırılmasına ve sanığın TCK’nın 191/1, 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve 6545 sayılı Kanun'un 85. maddesi ile 5320 sayılı Kanun'a eklenen geçici 7/2. maddesi uyarınca sanık hakkında daha önce denetimli serbestlik veya tedavi tedbiri uygulanmadığından TCK'nın 191. maddesinin ikinci fıkrası gereğince beş yıl süreyle hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, bu kararın 09.10.2017 tarihinde kesinleşmesinden sonra sanığın 23.04.2022 tarihinde uyuşturucu madde bulundurması ve kullanması nedeniyle yapılan ihbar üzerine ise dosyayı ele alan Bölge Adliye Mahkemesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda verilen 13.09.2023 tarihli ve 685-1163 sayılı ek karar ile; "...kendi suçunun ortaya çıkmasına hizmet ve katkıda bulunması nedeniyle..." sanık hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanması gerektiği de değerlendirilerek hükmün açıklanmasına ve sanığın TCK’nın 191/1, 192/3, 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna karar verildiği, bu hükmün de sanık tarafından temyiz edildiği anlaşılan dosya kapsamında;

Bölge Adliye Mahkemesinin incelemeye konu 13.09.2023 tarihli kararının, ilk derece mahkemelerince verilen beraat kararlarının kaldırılıp sanığın mahkûmiyetine karar verilmesinde olduğu gibi ilk defa bölge adliye mahkemesince verilen ve CMK'nın 272. maddenin üçüncü fıkrası dışında kalan mahkûmiyet kararları niteliğinde olmadığı izahtan varestedir. Bu bağlamda da İlk Derece Mahkemesinin görevine giren ve suç tarihi itibarıyla üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak suçundan verilen hükmün açıklanması kararının CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi gereğince temyiz edilemeyeceği anlaşılmaktadır. Çünkü anılan fıkrada belirtilen durumda her türlü bölge adliye mahkemesi kararının temyiz edilemeyeceği emredici olarak düzenlenmiştir. Kaldı ki Bölge Adliye Mahkemesi, İlk Derece Mahkemesince verilen on ay hapis cezasını etkin pişmanlık hükümlerini uygulamak suretiyle beş aya düşürmüştür. Bu anlamda aynı fıkranın (b) bendi gereğince de İlk Derece Mahkemesince verilen beş yıldan az hapis cezasını artırmayan söz konusu hükmün temyizinin mümkün olmadığı kabul edilmelidir.
Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan beş Ceza Genel Kurulu Üyesi; itirazın reddine karar verilmesi gerektiği görüşü ile karşı oy kullanmışlardır.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 26.12.2024 tarihli ve 12855-10095 sayılı onama kararının KALDIRILMASINA,

3- Sanığın, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 13.09.2023 tarihli ve 685-1163 sayılı kararına yönelik temyiz isteminin CMK'nın 298. maddesi gereğince REDDİNE,

4- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE,
25.03.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.